Άρτος αρπαγής ή φακές ταπεινοφροσύνης (Δημήτρης Νατσιός, Δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 19 Δεκεμβρίου, 2012

«Αδέρφια μου. Φυλάξτε τα ελληνικά συνήθειά μας, γιορτάστε όπως γιορτάζανε οι πατεράδες σας, και μη ξεγιελιώσαστε με τα ξένα κι άνοστα πυροτεχνήματα. Οι δικές μας οι γιορτές αδελφώνουν τους ανθρώπους, τους ενώνει η αγάπη του Χριστού. Μην κάνετε επιδείξεις. «Ευφράνθητε εορτάζοντες». Ακούστε τι λένε τα παιδάκια που λένε τα κάλαντα: «Και βάλετε τα ρούχα σας, εύμορφα ενδυθήτε, στην εκκλησίαν τρέξετε με προθυμίαν μπήτε, ν’ακούσετε με προσοχήν όλην την υμνωδίαν και με πολλήν ευλάβειαν την Θείαν Λειτουργίαν. Και πάλιν σαν γυρίσετε εις το αρχοντικόν σας, ευθύς τραπέζι στρώσετε, βάλτε το φαγητόν σας. Και τον σταυρό σας κάνετε, γευθήτε, ευφρανθήτε. Δώστε και κανενός φτωχού όστις να υστερήται». Αθάνατη ελληνική φυλή! Φτωχή μα αρχοντομαθημένη, βασανισμένη, μα χαρούμενη και καλόκαρδη περισσότερο από τους ευτυχισμένους της γης, που τους μαράζωσε η καλοπέραση. Ναι, αδερφοί μου Έλληνες, χαίρετε μαζί με κείνους που χαίρουνται και κλαίτε μαζί με κείνους που κλαίνε. Αυτή είναι η παραγγελία του Χριστού, και σ’ αυτή μονάχα θα βρήτε ανακούφιση. Δίνετε στους άλλους απ’ ότι έχετε. Το παραπάνω απ’ ότι έχει κανένας ανάγκη, το κλέβει από τον άλλον. «Μακάριον το διδόναι μάλλον, ή λαμβάνειν». Τι εξαίσια λόγια! Είναι του Φώτη Κόντογλου στο βιβλίο «Χριστού Γέννησις. Το φοβερόν Μυστήριον» (εκδ. Αρμός, σελ 14).

Κάποτε, εμείς οι Ρωμηοί, έτσι γιορτάζαμε τα Χριστούγεννα. Όσο παραμέναμε στην «έντιμον πενίαν». Όταν μας έπιασε ο καημός του εξευρωπαϊσμού και η νόσος της ευζωίας, αφήσαμε τα «φασούλια σωφροσύνης» που καλομαγείρευε η μάνα μας και ριχτήκαμε στην «όρνιθα ασελγείας» του ταχυφαγείου. Παρένθεση. Τις εντός εισαγωγικών φράσεις, ερανίστηκα από ένα κείμενο του 1760. Είναι μια επιστολή του λόγιου Κωνσταντίνου Δαπόντε, ο οποίος αργότερα έγινε μοναχός με το όνομα Καισάριος.

Έζησε και εκοιμήθη στο Άγιον Όρος. Διαβάζω λίγες εισαγωγικές γραμμές από την επιστολή, που την απέστειλε σε κάποιον Πούρβουλο, απαντώντας, μάλλον, σε πρόσκληση για τραπέζι.

«Επιθυμίαν επεθύμησα τούτην την εβδομάδα φαγείν μετά της ευγενείας σου· εις το τραπέζι δε δεν θέλω να είναι άρτος αρπαγής, πρόβατον αδικίας, όρνιθα ασελγείας, ούτε δορκάς υπερηφανείας, ούτε ορτύκι μνησικακίας, ούτε λαγός φιλοχρηματίας, αλλ' ούτε χοίρος ακαθαρσίας. Θέλω δε και παρακαλώ να είναι άρτος ιδρώτος, φακές ταπεινοφροσύνης, φασούλια σωφροσύνης, ρεβίθια ελεημοσύνης, ιχθύες απλότητος, ελιές ιλαρότητος και λάχανα ευλαβείας...». Στα «δεν θέλω», στα ανεπιθύμητα εδέσματα του Καισάριου, περιγράφεται η Ελλάδα της παρακμής, του χρημαστηρίου, των μνημονίων, του Άκη και λοιπών πτωμάτων τυμπανιαίας αποφοράς. Στα «θέλω» είναι η Ρωμηοσύνη, της νηστείας, του φιλότιμου, της οικογένειας, που γιορτάζει ενωμένη τις χρονιάρες μέρες και δεν «δραπετεύει» στους κατασκότεινους δρυμούς της άθεης Ευρώπης, για να διασκεδάσει την ανοησία της και να επισωρεύσει κι άλλα μπάζα στην άπληστη ψυχή της.

«Επιθυμία επεθύμησα» τούτες τις μέρες, πλησιάζοντας το φοβερόν μυστήριον της ενανθρωπήσεως του Λόγου του Θεού, να γράψω τέσσερις-πέντες αράδες, όχι για τα χαζοχαρούμενα φληναφλήματα περί πνεύματος και μαγείας των Χριστουγέννων, αλλά για το πώς πρέπει να γιορτάζονται τα ρωμαίικα Χριστούγεννα στο σχολείο. Γιατί κι εδώ παρεισέφρησε «η μαγεία» και λοιπές δυτικόφερτες μαγαρισιές και ο Χριστός στέκεται στην εξώθυρα του σχολείου και την «κρούει», αλλά τα παιδιά του δεν την ανοίγουν, γιατί δεν τον γνωρίζουν. Και δεν τον γνωρίζουν, γιατί εμείς οι νέας κοπής δάσκαλοι, παραζαλισμένοι από την αλαζονεία και τα φαρμάκια της απιστίας, λησμονήσαμε ότι δάσκαλος, Ρωμηός, πρωτίστως «εστί άρχων πνευματικός» (άγιος Χρυσόστομος), «αρχέτυπον βίου, νόμος έμψυχος και κανών αρετής» (Μέγας Βασίλειος). Ότι κύρια αποστολή σήμερα - εν μέσω της περιρρέουσας πονηροκρατίας- του δασκάλου με το ρωμαίικο ήθος, είναι το «ο ποιήσας και διδάξας». Μα για να μην σκανδαλισθεί κανένας πως τα λόγια μου είναι ολότελα κούφια- όπως θα έλεγε ο Κόντογλου- στενεύομαι να πω πως προσπαθώ να μην είμαι ολότελα «ο δάσκαλος που δίδασκε και νόμο δεν εκράτει».

Ας κοιτάξουμε πίσω, τι έκαναν οι παλιοί, καλοί μας δάσκαλοι. Ερωτώ: τέλειωνε ποτέ μαθητής του Δημοτικού χωρίς να γνωρίζει το απολυτίκιο της Γέννησης του Χριστού; Το θαυμάσιο «Η Γεννησίς σου Χριστέ ο Θεός ημών...». Ή ακόμη το εκπληκτικό Κοντάκιο «Η Παρθένος σήμερον...». Ή το «Πιστεύω». Ποιος τα μαθαίνει αυτά σήμερα στα παιδιά, που έχουμε σιχαθεί τα γλυκανάλατα φράγκικα μουρμουρητά; Που αφήσαμε τα παντερπνα λόγια των αγίων, τα οποία γαληνεύουν τις πεινασμένες ψυχές των παιδιών - «από την Ευρώπη γυρίσαμε πεινασμένοι», έγραφε ο Σεφέρης - και τα «ταϊζουμε» με τα ξέψυχα, μίζερα και ψευτορομαντικά «μπαχαρικά» και ψελλίσματα της αντίχριστης Δύσης. Κάνουμε γιορτές χριστουγεννιάτικες στα

σχολεία και νομίζεις ότι βρίσκεται σε κάποιο κρατίδιο της Γερμανίας ή σε καμμιά γειτονιά της Νέας Υόρκης. Αν θέλουμε να φύγουν τα σάβανα που καταπλάκωσαν την πατρίδα μας, πρέπει να αρχίσουμε από τις σχολικές τάξεις την επανάσταση. Και η καθ' ημάς Επανάσταση πάντοτε, νυν και αεί, γίνεται πρώτα υπέρ πίστεως και έπειτα υπέρ πατρίδος. Το έγραψαν με το γιαταγάνι τους οι Κλεφταρματολοί, βλάστησε στο αίμα των Νεομαρτύρων.

Ποιος δάσκαλος διαβάζει στην τάξη το Ευαγγέλιο της Γέννησης; **Γιατί ανεχθήκαμε την κατάργηση του βιβλίου των Ευαγγελικών Περικοπών, το οποίο συνόδευε τα Θρησκευτικά** και στην θέση του διδάσκουμε την μάγισσα την Φρικαντέλα που μισούσε τα κάλαντα; Γιατί αφήσαμε να φύγει ο Κόντογλου και «το βλογημένο μαντρί», ο Παπαδιαμάντης, ο Σολωμός, ο Παλαμάς και ο Καρκαβίτσας για να μπουν στη θέση τους κάποια Θ. Χορτιάτη ή Κατερίνα Αναγνώστου, που γράφει για τον Αϊ-Βασίλη που στέλνει γατάκια σε μια οικογένεια προσφύγων; (στην Α'Δημοτικού). Ή κάποια Έλσα Χίου που γράφει για τον μουσουλμάνο Νορντίν, που επισκέπεται, μια εκκλησία και δυσφορεί για «τους άσκημους γέρους με τις μακριές γενειάδες» που υπάρχουν στους τοίχους της εκκλησίας «του χριστιανού Αλλάχ»; (στην Γ-Δ Δημοτικού) Γιατί τα «Χριστούγεννα του Τα Κι Κο», στο Ανθολόγιο Ε-Στ΄ Δημοτικού, όπου συγκρίνονται τα μάτια του Χριστού με τα μάτια ενός γατιού, αναθυμιάσεις που μας πνίγουν και φέρνουν αναγούλα στα παιδιά;

Αυτές τις ημέρες, να καταστρέψουμε για λίγο την κρίση μες στις τάξεις. Να την κάνουμε ρωμαίικη, να αναπνεύσουν οι μαθητές μας άρωμα Ορθοδοξίας, δηλαδή Ελευθερίας διότι αυτό σημαίνει ρωμαίικο, ελευθερία.

«Ρωμαίικον. Στις ψυχές όλων των απλών Χριστιανών, που ήταν υποτελείς στο κράτος της Τουρκίας εδώ και τέσσερις αιώνες (αφότου δηλαδή κυριεύτηκε από τους Τούρκους η λεγόμενη Ευρωπαϊκή Τουρκία και έπειτα η ίδια η Κωνσταντινούπολη) διαφυλασσόταν η ιδέα και η ελπίδα της απελευθέρωσης και ανάκτησης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας με το όνομα «ρωμαίικον». Έλαβε την ονομασία αυτή από τους Ρωμαίους αυτοκράτορες της Κωνσταντινούπολης, από τους οποίους ονομάστηκε και ολόκληρη η Βυζαντινή Αυτοκρατορία Ρωμαϊκό Κράτος ή και απλώς «Ρωμαίικον», το οποίο ισοδυναμεί με τη λέξη «ελευθερία» για τους χριστιανούς υπόδουλους της Τουρκίας. Αυτή λοιπόν η ιδέα, «ρωμαίικον» έμεινε ριζωμένη στις καρδιές των χριστιανών Ελλήνων και ομοθρήσκων».

(Γεωργίου Γαζή, γραμματικού του Καραϊσκάκη. Λεξικόν της Επαναστάσεως και άλλα έργα, επιμέλεια Λ.Βρανούσης, Ιωάννινα 1971, σ.132. Απόδοση στα νέα ελληνικά)

Ρωτούσαν κάποιοι δάσκαλοι τον Γέροντα Εφραίμ τον Κατουνακιώτη: «Γέροντα, πώς θα διδάσκουμε, πώς θα μιλάμε στα παιδιά;». Και εκείνος έλεγε: «Θέλεις να διδάξεις, θέλεις να μιλήσεις στους μαθητές σου; Πιάσε από το χέρι τον Άγιο Νεκτάριο και κουβάλα τον μέσα στα θρανία, μέσα στην αίθουσα με τον Άγιο Νεκτάριο να διδάξεις. Διδάσκει εκείνος και ο Χριστός και όχι εσύ τα παιδιά». Ας πιάσουμε, λοιπόν, κι εμείς, για να παραφράσω τον άγιο Γέροντα, τον Αϊ-Βασίλη, τον δικό μας, τον Μέγα, από το χέρι, κι εκείνος, μιας και όλους μας καταδέχεται, θα μας διδάξει. Ας πιάσουμε τα χέρια των ηρώων και των αγίων του Γένους μας, γιατί μόνον αυτοί μπορούν, στην κατάσταση που είμαστε, να μας διδάξουν τι σημαίνει Ρωμηοσύνη, δηλαδή ελευθερία...

(Πηγή: aktines.blogspot.gr)